

עזר על "הקדים רפואה למכה"

כפי שמלמד מאיר גבאי מהמחבר שלי:

בס"ד

הקדים רפואה למכה

בספרים רבים [מאות ואלפים!] נכתב עניין הקדמת רפואה למכה, אך המעיין ביסוד הלימוד במסכת מגילה י"ג, ע"ב יראה ששם נאמר שה' ברא רפואה למכה. ואני חושב שהבדל משמעותי מאד יש בין 'להקדים רפואה' לבין 'בורא רפואה'. אדם בריא שיקח ויקדים רפואה לפני המכה, יהיה חולה. אולם אם בהיותו חולה תהיה לו תרופה מוכנה שלא יצטרך לחזר אחריה ולייצר אותה, או אז יבריא במהרה.

מעניין לעניין באותו עניין, בספר בראשית מסופר על אדם וחוה בגן עדן, הם נצטוו לא לאכול מעץ הדעת, וביום שיאכלו תיגזר עליהם מיתה. באותו גן עדן היה עץ נוסף שנקרא שמו "עץ החיים", ממנו לא נצטוו לא לאכול. אז יש להבין מדוע לא אכלו תחילה מעץ החיים, ואח"כ היו אוכלים מעץ הדעת כשהם מוגנים מהמוות? מכאן נמצאנו למדים שתרופת חיים לפני מכת מוות, אינה רפואה כלל כי אין את 'מחלת' המוות, ואחרי שאכלו, כבר סולקו מגן עדן כדי שלא יאכלו ולא יבראו מ'המחלה' של המוות [פירוש בעלי התוספות בראשית ג', כ"ב].

באותו הקשר של הקדמת רפואה למכה מימי הפורים, במגילה מסופר על שתי איגרות ששלח המן, הראשונה: כל איש ישרור בביתו על אשתו. והשנייה: בבוא העת יש אישור להמית את היהודים ללא אפשרות של התנגדות מצדם. והגויים שונאי ישראל שקיבלו אישור להרוג יהודים, לא מתמלאים התלהבות, האנטישמיות לא גואה, מדוע?! מסבירה הגמרא [מגילה י"ב, ע"ב], שהאגרות הראשונות ששלח גרמו לאנשים לזלזל בהמן ולהחשיבו כשוטה, וכי בשביל להודיענו שיש לשרור בבית, יש צורך בהוראת המלך ובשליחים לכל העולם?! והלא זה ברור! [בעולם העתיק אצל הגויים כבוד האשה היה נמוך מאד, ואפילו ביוון ערש הדמוקרטיה]. לכן באגרות השניות, כבר לא ידעו אם לקחת ברצינות הוראות של אחד המוחזק כשוטה. גם כאן יש דבר הדומה של הקדמת רפואה למכה בהקשר של חג הפורים.